

Реформи в областта на несъстоятелността в България

Пътна карта за изпълнение на препоръките относно
рамката за несъстоятелност и стабилизация в България

I

Въведение

1. Цел на Пътната карта

Настоящата Пътна карта е изготвена от Адвокатско съдружие Ърнст и Янг в рамките на проект “Реформи в областта на несъстоятелността в България”, осъществен съгласно Договор SRSS/SC2018/051 Обособена позиция 1 по Програма за подкрепа на структурни реформи на ЕК.

Целта на настоящата Пътна карта е да представи подробен план за действие във връзка с изпълнението на специфичните препоръки за подобряване на ефективността на рамката за несъстоятелност и стабилизация в България, както и за въвеждането на нова процедура за събиране и публикуване на данни за производствата по несъстоятелност и стабилизация.

Непосредствените цели на Пътната карта включват:

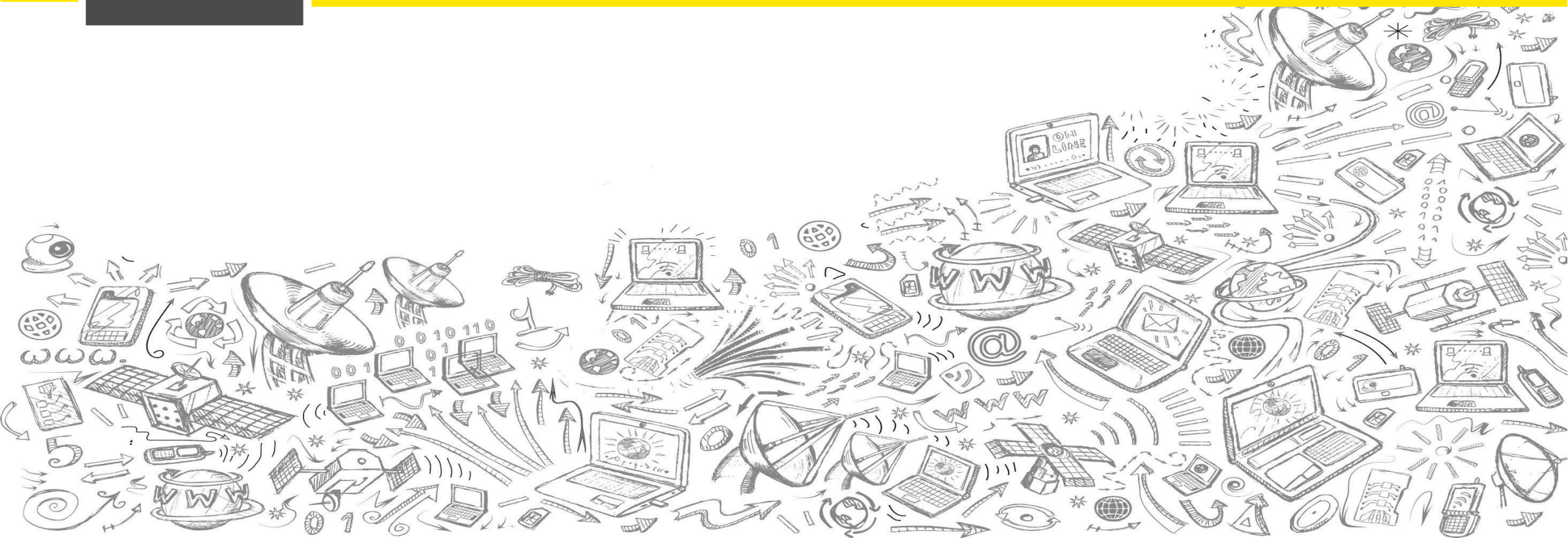
- ▶ Очертаване на цялостния подход по изпълнението на специфичните препоръки за повишаване ефективността на българската рамка за несъстоятелност и стабилизация.
- ▶ Идентифициране на дейностите, необходими за изпълнението на специфичните препоръки.
- ▶ Идентифициране на основните участници, отговорни за осъществяването на дейностите, както и съответните заинтересовани страни, които да участват в процеса по изпълнението им.
- ▶ Разработване на препоръчителен срок за прилагане на реформата в областта на несъстоятелността и стабилизацията в България.

Настоящата пътна карта очертава подхода, който трябва да бъде въприет с цел изпълнение на специфичните препоръки за подобряване на ефективността на рамката за несъстоятелност и стабилизация в България. Структурата на пътната карта е организирана въз основа на следните принципи:

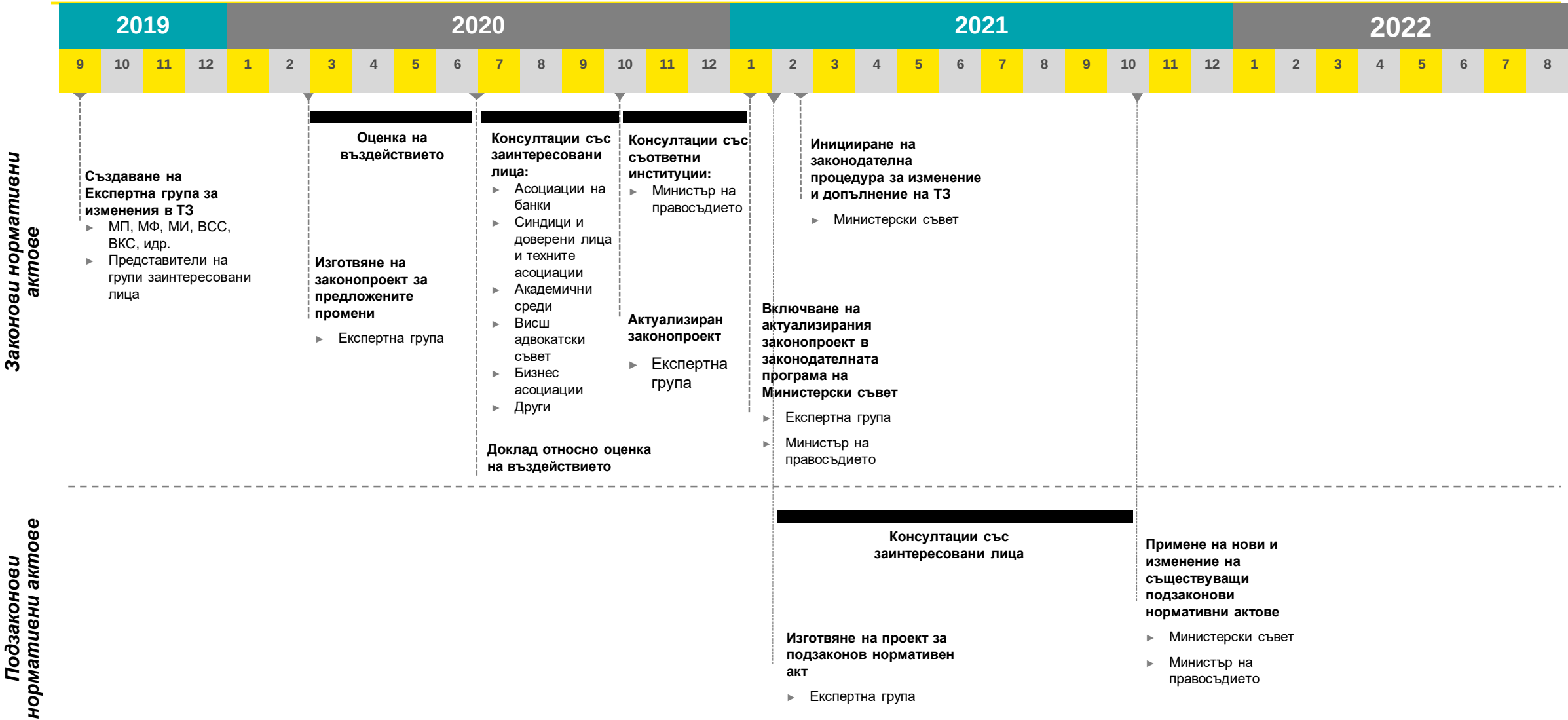
- ▶ Конкретните препоръки са групирани заедно, формирайки компоненти на базата на специфичните видове дейности, необходими за тяхното въвеждане и препоръчителния график за изпълнение.
- ▶ За всеки компонент Пътната карта съдържа преглед на основните цели, които трябва да бъдат постигнати чрез неговото прилагане, както и определяне на отговорни структури (например министерства, експертни групи, други органи).

II

Преглед на процеса по изпълнение на реформата

Компонент I: Законодателни промени

Компонент I: Законодателни промени

Компонент I обхваща конкретни препоръки, в които се предлагат изменения на действащата законодателна рамка относно несъстоятелност и стабилизация, насочени към:

Повишена ефективност на рамката за несъстоятелност и стабилизация, чрез:

- ▶ Създаване на законови предпоставки за въвеждането на системи за ранно предупреждение;
- ▶ Въвеждане на процедура за опрощаване на дълг;
- ▶ По-лесен и по-бърз достъп до производства по несъстоятелност и процедури по стабилизация за юридически лица и предприемачи;
- ▶ Ускорени процедури за малки предприятия;
- ▶ Обективни основания за откриване на производство по несъстоятелност и стабилизация въз основа на ясни критерии;
- ▶ Цялостна рамка относно задълженията и отговорностите на управителите/директорите;
- ▶ Съкратени процесуални срокове в рамките на производството по несъстоятелност;
- ▶ Единен процес на разглеждане на молби в рамките на едно и също производство по несъстоятелност;
- ▶ Нови механизми за защита на новото и междинното финансиране;
- ▶ Цялостна реформа на фазата по предявяване и приемане на вземанията;
- ▶ Намалени съдебни такси, приложими за отменителните искове;
- ▶ Цялостна реформа на оздравителното производство;
- ▶ Въвеждане на разпоредби уреждащи принципа на принудително налагане на план между класове кредитори;
- ▶ Повишена ефективност в процеса на осребряване на имуществото;
- ▶ Допълнителни предпазни мерки, предотвратяващи недобросъвестно поведение на страните в производствата по несъстоятелност и стабилизация.

Специфични препоръки № 1-35

Подобрена съдебна инфраструктура:

- ▶ Реформа на правилата, уреждащи местната подсъдност;
- ▶ Възможност за съдиите да делегират административни задачи на помощници;
- ▶ Специални процедурни правила при обжалване;
- ▶ Регламентиране ролята на вещите лица.

Специфични препоръки № 36-38 и 41

Компонент I

Насърчаване на използването на електронни средства за комуникация:

Преразглеждане на ТЗ с цел да се гарантира, че електронните средства за комуникация могат да бъдат използвани от страните през целия цикъл на производството по несъстоятелност и стабилизация.

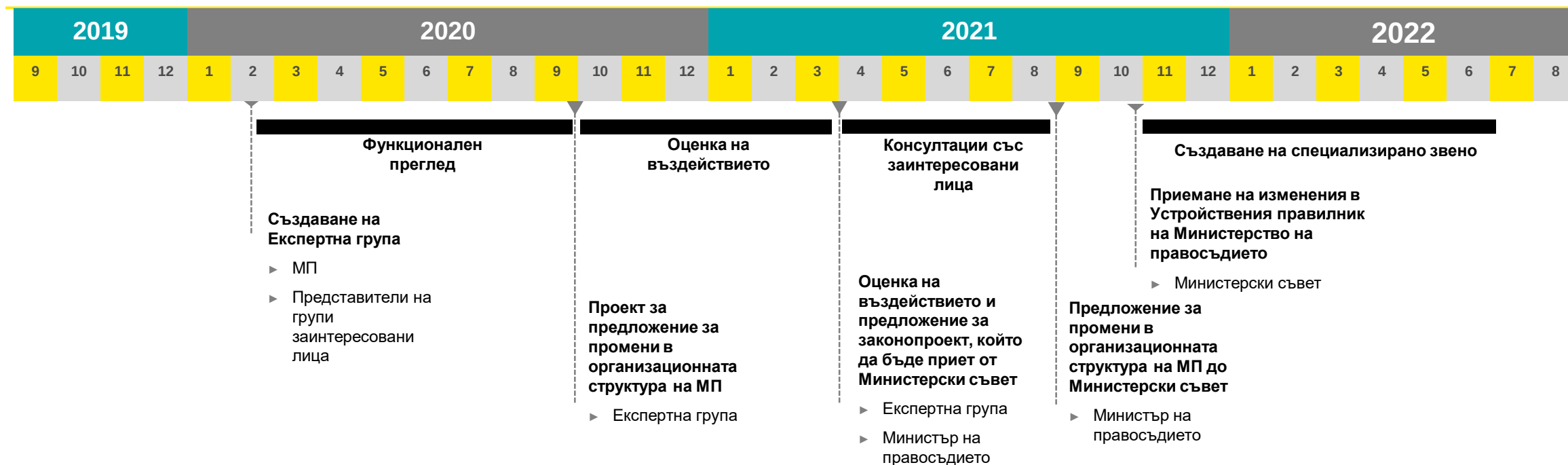
Специфични препоръки № 42

По-добро регулиране на професията на синдика и довереното лице:

- ▶ По-строги изисквания за допустимост и поддържане на квалификацията;
- ▶ Нова всеобхватна рамка за придобиване на квалификация;
- ▶ Увеличаване на капацитета и разширяване на обхвата на правомощията на МП за регулиране и осъществяване на ефективен мониторинг на дейността на синдици и доверени лица;
- ▶ Прозрачна и ефективна изпитна процедура;
- ▶ Рамка за продължаващо обучение и професионално развитие.
- ▶ Допълнителни мерки, осигуряващи безпристрастност и квалификация на синдици и доверени лица при назначаване.
- ▶ Регистър на синдиците и длъжностните лица, достъпен чрез ИСПН;
- ▶ Ясни и обективни основания за освобождаване;
- ▶ Ясни и изрични разпоредби относно правомощията и задълженията на синдици и доверени лица;
- ▶ Възможност за делегиране на административни и технически задачи на помощен персонал;
- ▶ Унифицирани изисквания за докладване и отчитане;
- ▶ Цялостна рамка за надзор, включваща нови правила във връзка с дисциплинарни мерки, основани на тежестта на нарушенията;
- ▶ Нови правила, гарантиращи справедливо и сигурно възнаграждение на синдици и доверени лица при несъстоятелност и стабилизация;
- ▶ Преуреждане на застраховка професионална отговорност за синдици.

Специфични препоръки № 45-57

Компонент II: Организационни промени

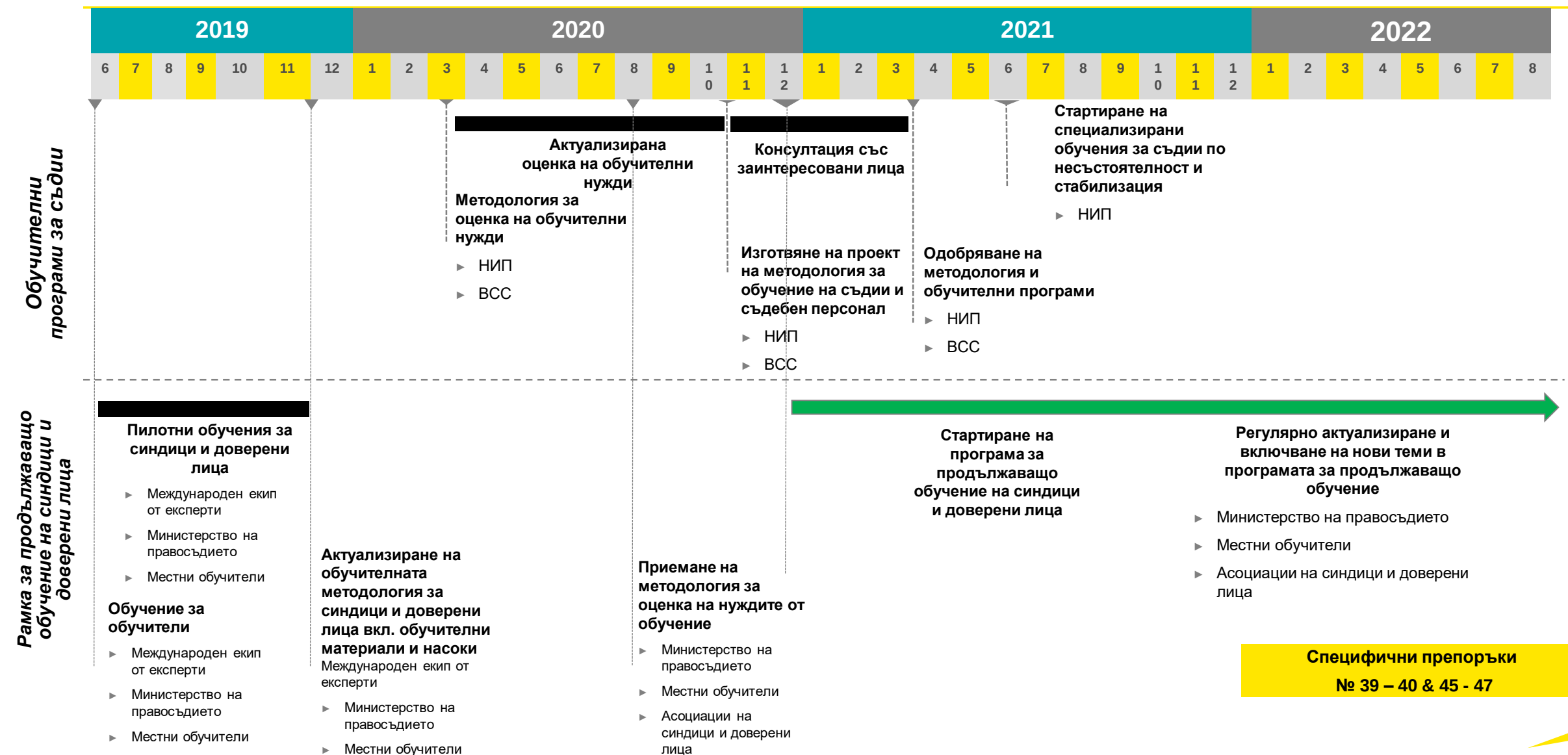

По-добро регулиране на професията на синдици и доверени лица, включително:

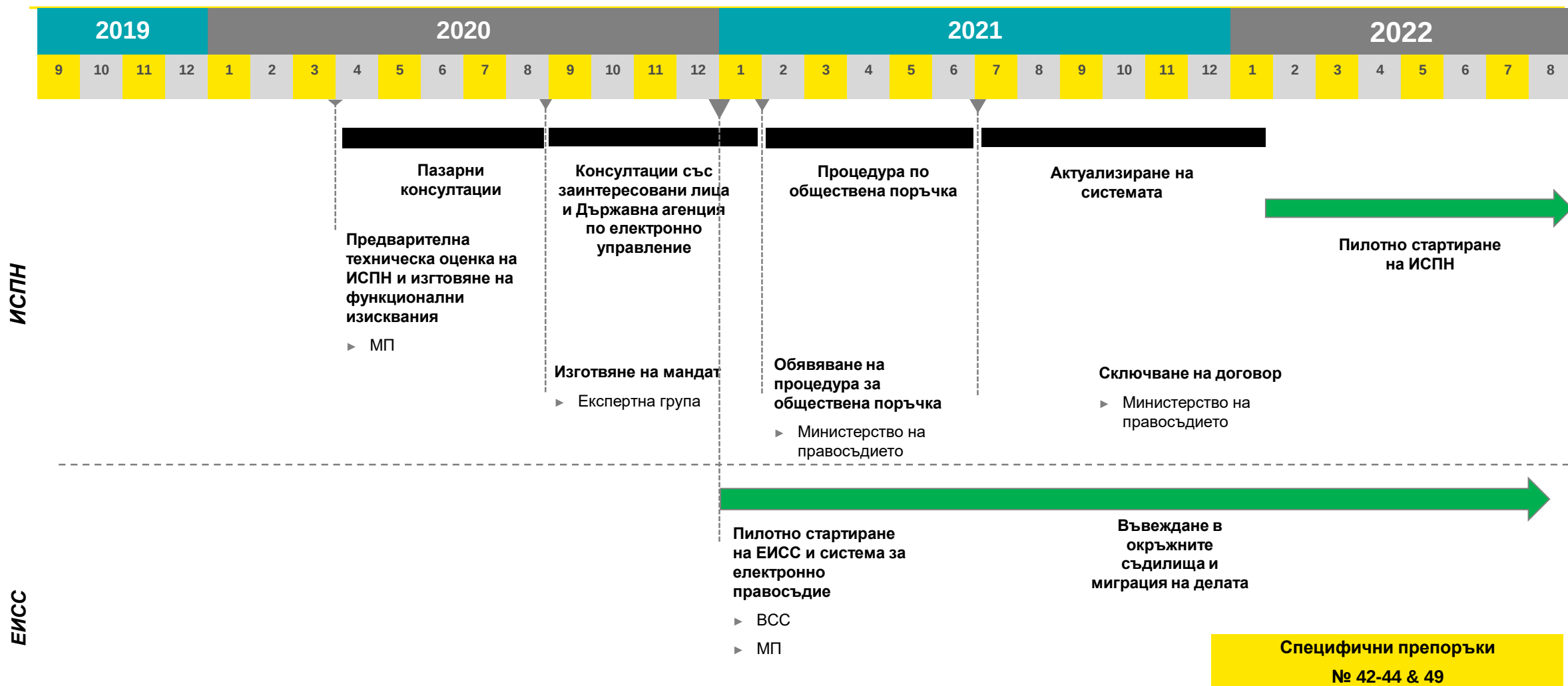
- ▶ Повишаване на капацитета на регулатора чрез осигуряване на необходимите човешки и финансови ресурси, необходими за ефективното регулиране
- ▶ Повишаване на ефективността на изпитната процедура
- ▶ Осигуряване на предварителни обучения за кандидатите и възможности за продължаващо обучение
- ▶ По-добра организация и координация на инициативи за обучение и професионално развитие за синдици и доверени лица
- ▶ Поддържане и регулярно актуализиране на публичен регистър на синдици и доверени лица
- ▶ Осигуряване на допълнителна подкрепа на синдици и доверени лица чрез организиране на специализирани сесии за споделяне на знания, изработване на ръководства и наръчници и др.

Специфични препоръки № 45-57

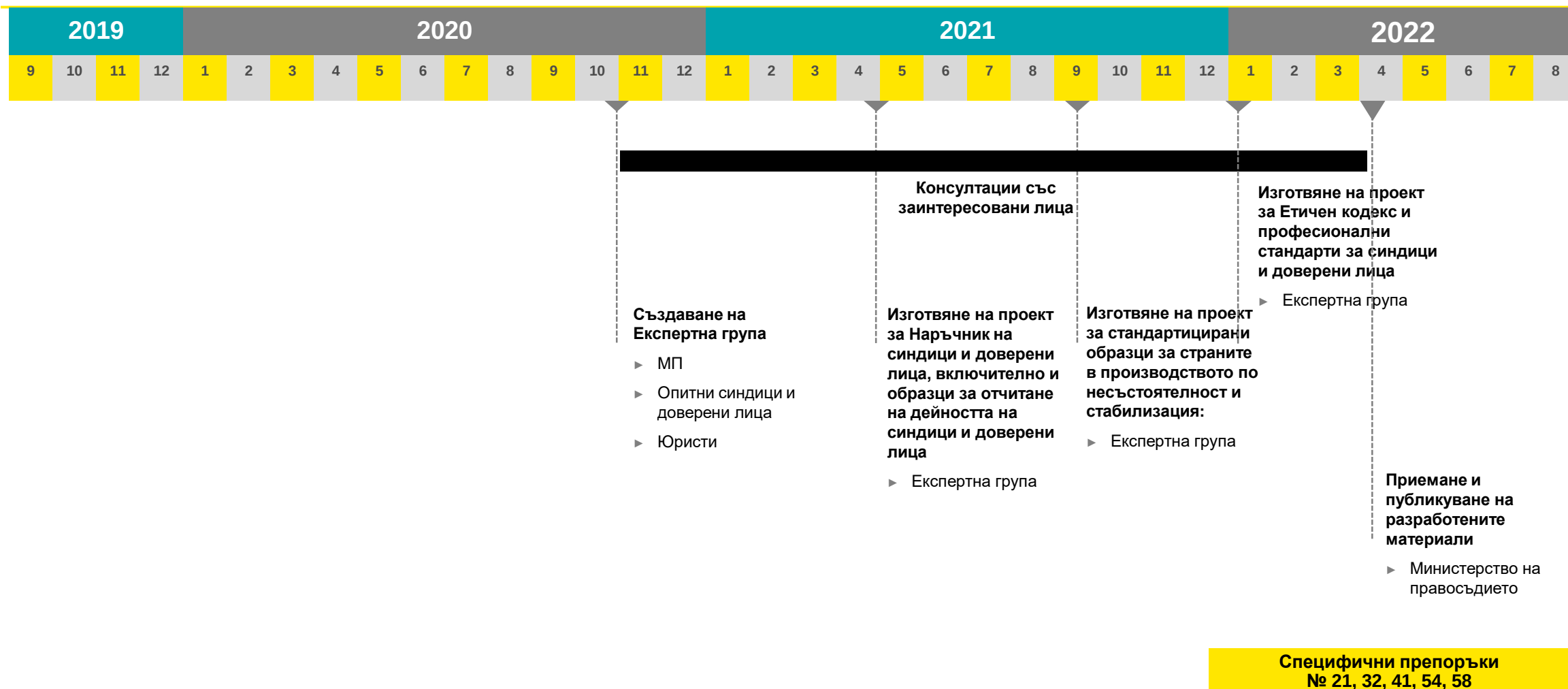
Компонент III: Обучителни програми за синдици, доверени лица и съдии

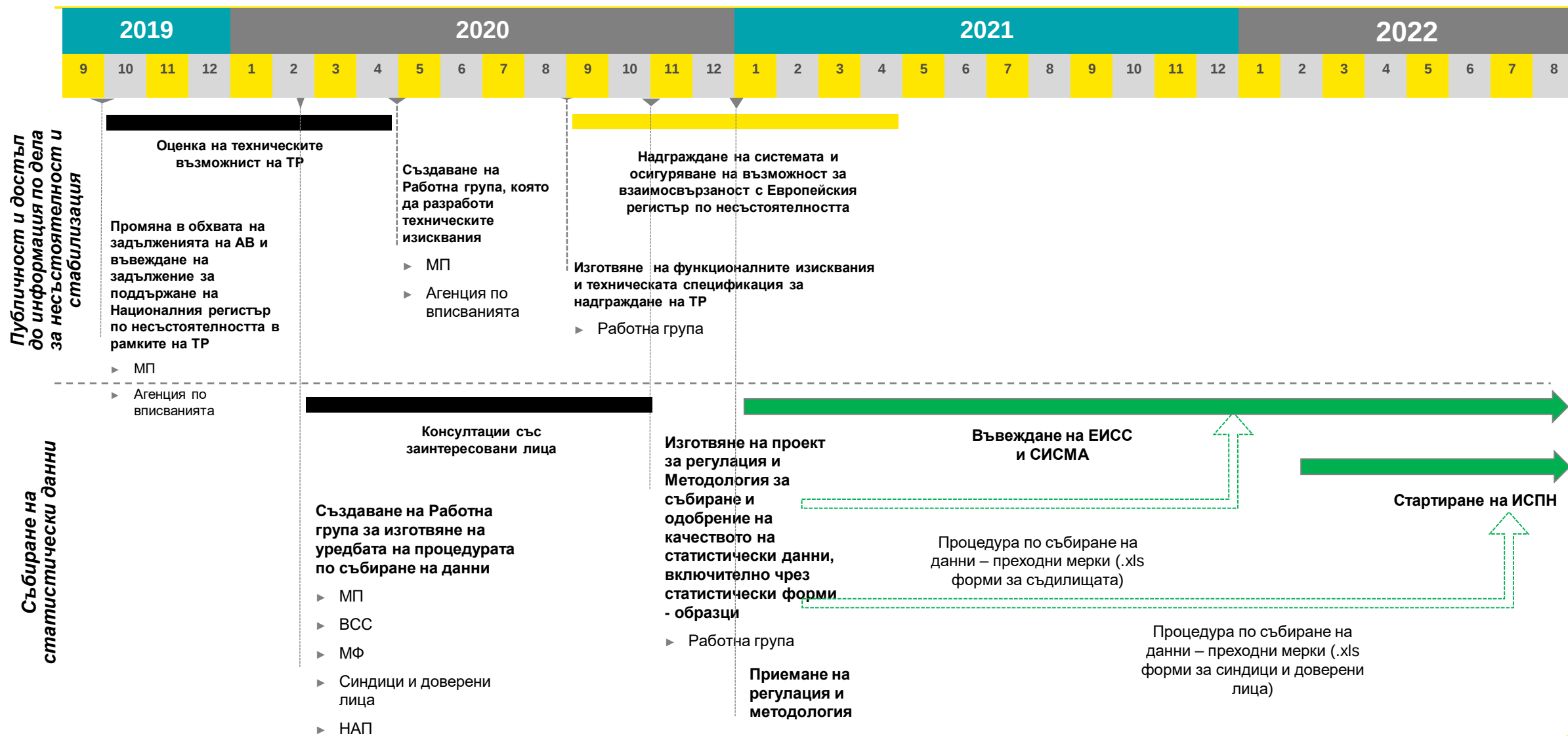
Компонент IV: Специализирани електронни средства за комуникация в рамките на производствата по несъстоятелност и стабилизация

Компонент V: Разработване и представяне на наръчници, кодекси, образци и насоки

Компонент VI: Събиране и публикуване на данни

II

Преглед на предложения процес на изпълнение, управление и мониторинг на реформите

1. Органи, отговорни за изпълнението на Пътната карта

Изпълнението на мерките, включени в пътната карта следва да се основава на принципа на партньорство и активно участие на всички заинтересовани страни. Институциите, отговорни за изпълнението на специфичните препоръки, включват:

- ▶ **Министерство на правосъдието** – основният орган, който ще отговаря за координирането на цялостното изпълнение на реформата на рамката на несъстоятелността.
- ▶ **Висш съдебен съвет** – ще подпомага МП в изпълнението на дейностите, и по специално тези, които предвиждат промени в съществуващата съдебна инфраструктура и правомощията на съдилищата по несъстоятелност.
- ▶ **Върховен касационен съд** – ще предоставя експертен опит и консултации по отношение на прилагането на конкретни препоръки, предвиждащи промени в съществуващите процесуални правила, съдебната инфраструктура и правомощията на съда по несъстоятелността.
- ▶ **Министерство на финансите** – ще осигурява експертна подкрепа и консултации по отношение на оценката на макроикономическото въздействие на рамката за несъстоятелност и стабилизация, както и ще осигурява подкрепа при изпълнението на конкретни препоръки, които предвиждат създаването на нови структурни звена и/или препоръки, изискващи предоставянето на допълнително финансиране от държавния бюджет.
- ▶ **Министерство на икономиката** – ще осигурява експертна подкрепа и консултации с конкретен акцент върху препоръките, свързани с реформата на професионалната квалификация на синдици и доверени лица.

2. Структура на управление

За целите на ефективното изпълнение на мерките, включени в Пътната карта, българските власти следва да създадат специален консултативен орган, който да отговаря за цялостното управление и координация при изпълнението на конкретни задачи. Този орган ще отговаря за изпълнението на Пътната карта, включително и ще гарантира наличието на достатъчно ресурси (човешки, финансови и организационни), необходими за изпълнението на планираните дейности. В допълнение, консултативният орган следва ежегодно да подготвя и публикува доклади за напредъка по изпълнението на Пътната карта.

Консултативният орган следва да е отговорен и за осъществяването на текущо контрол по изпълнението и бъдещи актуализации и промени по утвърдената Пътна карта, в случай на необходимост. В състава му следва да бъдат включени:

- ▶ **Министърът на правосъдието**
- ▶ **Заместник-министър на финансите**
- ▶ **Заместник-министър на икономиката**
- ▶ **Представители на ВСС**
- ▶ **Заместник-председател на ВКС**
- ▶ **Висшият съдебен съвет**
- ▶ **Представители на заинтересовани страни**

Министерство на правосъдието следва да осигури необходимата ресурсна и административна подкрепа, необходима за ефективното функциониране на консултативния орган.

4. Управление на риска

Съветът за управление ще отговаря за идентифицирането на всички рискове и предприемането на съответните мерки за намаляване на риска. За тази цел трябва да се разработи специална система за управление на риска. Графиката по-долу предоставя примерен подход за управление на риска.

Основните рискове, които понастоящем са идентифицирани във връзка с предложената реформа на рамката на несъстоятелността, включват:

- ▶ Липса на достатъчен капацитет и опит;
- ▶ Неефективно планиране на ресурсите, необходими за изпълнението на предложената реформа;
- ▶ Липса на ясен ангажимент и разделение на отговорностите между институциите;
- ▶ Силно противопоставяне на предложените реформи от някои групи заинтересовани страни;
- ▶ Липса на достатъчна прозрачност и публичност на изпълнението на предложената реформа;
- ▶ Недостатъчно участие на заинтересованите страни.

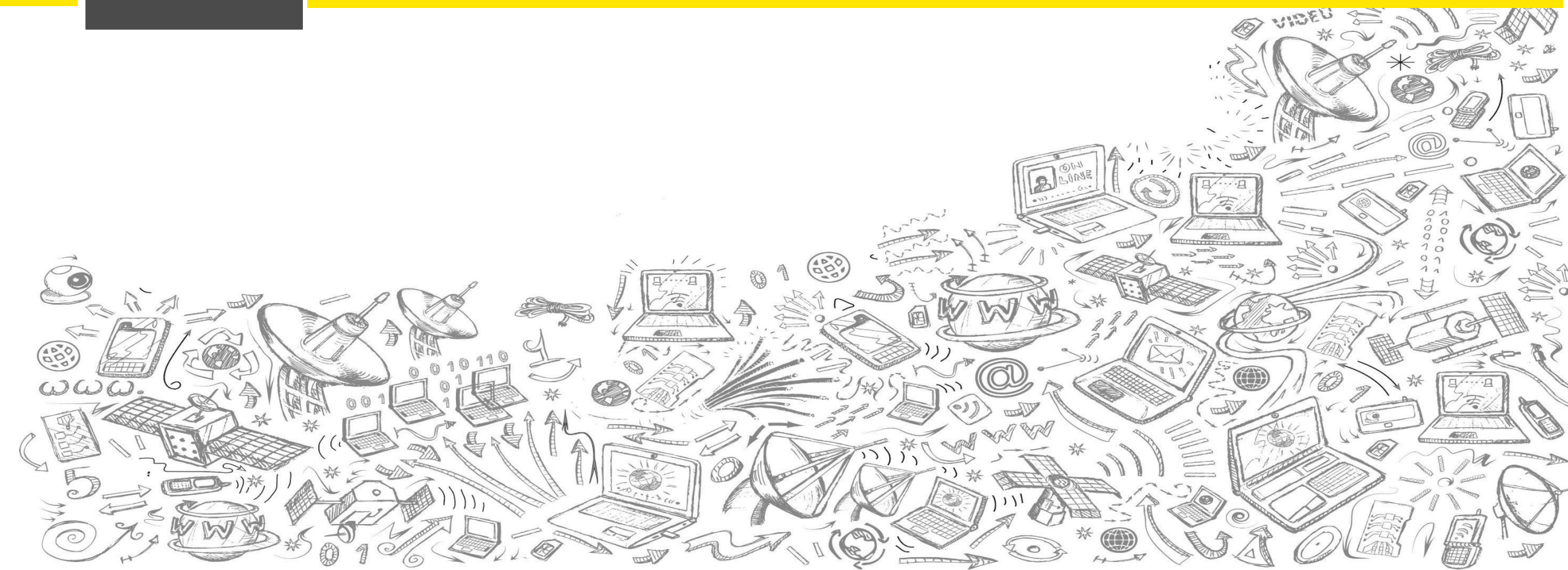
5. Участие на заинтересованите страни

Успешното прилагане на предложените мерки за реформа силно зависи от активното участие на всички групи от заинтересовани страни на всеки етап от изпълнението на специфичните препоръки. За тази цел следва да се разработи план за ангажиране на заинтересованите страни и провеждане на консултации, в който да бъдат посочени отговорните институции и подходите за провеждане на публични консултации. Като минимум, планът следва да предвижда:

- ▶ **Работни групи** – Експертната част от изпълнението на Пътната карта ще се осъществява от експертни групи, създадени от министъра на правосъдието или съответния отговорен орган. Представители на основните заинтересовани страни, съгласно Пътната карта, ще бъдат канени за участие в работата на експертните групи.
- ▶ **Кръгли маси** – Публично обсъждане на конкретни предложения или въпроси, очертани в Пътната карта.
- ▶ **Структуриран диалог** – Процес на непрекъсната дискусия, включително покани за представяне на писмени становища. Той може да включва обмен на предложения чрез интернет страницата на Министерството на правосъдието или Портала за обществени консултации – www.strategy.bg.

III

График за изпълнение на компонентите, включени в пътната карта

2019				2020												2021												2022							
9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8

Компонент I – Законодателни промени

Компонент II – Организационни промени

Компонент III – Програми за обучение на съдии, синдици и доверени лица

Компонент IV – Специализирани електронни средства

Компонент V – Наръчници, образци, насоки

Компонент VI – Събиране и публикуване на данни